

FYSIOTERAPEUTIN PREOPERATIIVINEN ARVIO JA OHJAUS ENNEN KEUHKOLEIKKAUSTA

MIKSI?

Ennen keuhkoleikkausta tapahtuvalla kuntoutuksella pyritään kohentamaan leikkaukseen tulevan potilaan fyysistä toimintakykyä sekä valmistamaan potilasta vaativaan leikkaukseen. Tutkimuksissa on todettu, että leikkausta edeltävä kuntoutus on vaikuttavaa ja sen avulla voidaan lyhentää sairaalassa oloaikaa, vähentää leikkauksen jälkeisiä komplikaatioita sekä kuolleisuutta.

Tehdyn kehittämistyön tavoitteena oli kehittää ja yhtenäistää keuhkoleikkauksiin tulevien potilaiden toimintakyvyn arviointia ja fysioterapeuttista ohjausta Pirkanmaan hyvinvointialueella ja TAYS:n erityisvastuualueella.

Toimintakykyarvio on osa keuhkoleikkaukseen tulevan potilaan arviointia hengitysfunktiomittausten sekä kuvantamistutkimuksien lisäksi. Alentunut toimintakyky ennustaa leikkaukseen liittyvien komplikaatioiden, kustannusten ja kuolleisuuden riskiä. Erityisesti heikomman toimintakyvyn ja alentuneet keuhkofunktiot omaavalle potilaalle suositellaan toimintakykyarviota sekä fysioterapeutin ohjausta ennen leikkausta

Lähteet

Batchelor, T., Rasburn, N., Abdelnour-Berchtold E. et Al. Guidelines for enhanced recovery after lung surgery: recommendations of the Enhanced Recovery After Surgery (ERAS®) Society and the European Society of Thoracic Surgeons (ESTS). European Journal of Cardio-Thoracic Surgery, Volume 55, Issue 1, January 2019, Pages 91–115
Cavalheri V, Granger C. Preoperative exercise training for patients with non-small cell lung cancer. Cochrane Database Syst Rev 2017;6:CD012020.
Sebio Garcia R, Yáñez Brage MI, Giménez Moolhuyzen E, Granger CL, Denehy L. Functional and postoperative outcomes after preoperative exercise training in patients with lung cancer: a systematic review and meta-analysis. Interact CardioVasc Thorac Surg 2016;23:486–97.

MITÄ?

Kehittämistyössä luotu yhtenäinen toimintamalli preoperatiiviseen arviointiin pitää sisällään yhtenäisen ja suositusten mukaisen porrassitustestin sekä hengityksen ja lihasvoimien arvioinnin.

Arvion pohjalta potilaalle ohjataan yksilöllinen harjoitteluohjelma ennen leikkausta toteutettavaksi. Harjoitusohjelma sisältää hengitysharjoitteita sisäänhengitysharjoituslaitteella sekä tarvittaessa kestävyys- ja lihaskuntoharjoittelua.

MITEN?

Toimintamalli luotiin moniammatillisessa yhteistyössä alueen keuhkolääkäreiden, rintaelinkirurgien ja fysioterapeuttien kesken. Tarkoituksena on arvioida ja kehittää toimintaa säännöllisellä seurannalla.

Fysioterapeutit **Leena Airaksinen** Tays Sydänsairaala ja **Janne Kivioja** Tays fysiatrian yksikkö
leena.airaksinen@sydansairaala.fi
janne.kivioja@pirha.fi